

Datum
2019-06-17
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2019-7799

Yttrande

Till
kommunstyrelsen

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet - Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet (Ds 2019:7) STK-2019-703

STK 2019:703

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till förslaget om en ny förordning med ett mer samlat och långsiktigt statligt bidragsgivande för vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet. Särskilt positivt ser nämnden att organisationerna kan söka bidrag för två år i taget, att medel kan sökas för arbete med våldsutövare och för förebyggande arbete med barn och unga.

Samtidigt ser arbetsmarknads- och socialnämnden ett antal troliga konsekvenser av förslaget både för de lokala ideella organisationerna, kommunen och de våldsutsatta. Nämnden bedömer att förslaget innebär en risk för ett försvagande av mångfalden i den verksamhet som kvinnojourerna erbjuder hjälpsökande.

Arbetsmarknads- och socialnämnden saknar de våldsutsattas perspektiv i underlaget och föreslår att ytterligare konsekvensanalyser utifrån den våldsutsattas perspektiv genomförs i den fortsatta beredningen av förordningen.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till bidragets inriktning. Genom att ändra inriktningen för bidraget kan organisationernas förebyggande arbete utvecklas och förstärkas. Nämnden är positiv till att alla former av våld kommer att ingå i specificeringen och ser särskilt det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck samt insatser mot våldsutövare som prioriterat. Särskilt positivt är att bidragen ska kunna sökas för två år åt gången, förslaget ger organisationerna förutsättningar för stabilitet och långsiktig planering samt mindre administration, något som efterfrågas av den ideella sektorn.

Förutsättningar för bidragsgivningen

Förutsättningarna som anges i förslaget för att söka statsbidrag bedöms rimliga. Gällande kraven på organisationerna om demokratisk uppbyggnad och demokrativillkor stämmer också dessa överens med riktlinjerna för bidragsgivande i Malmö stad och arbetsmarknads- och socialnämndens riktlinjer för bidragsgivande inom det sociala området.

Statsstöd och upphandling

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i förslaget att kvinnojourers verksamhet med skyddat boende ska finansieras av den dygnskostnad som kommunen bistår vid en placering på ett skyddat boende, oavsett vem som driver boendet. Det undantag som finns i EUs statsstödsregler gällande bidrag ”av mindre betydelse” bedöms av nämnden kunna medge bidrag till hela organisationerna inklusive det skyddade boendet.

Gränsdragningar och samverkan

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser att gränsdragningar mellan föreningarnas öppna verksamhet (som kan erhålla bidrag) och den delen som föreningen inte ska erhålla bidrag för, är svår. I kommunens samverkan med organisationerna kring våldsutsatta ser nämnden att skydd, stöd, öppen verksamhet och det förebyggande arbetet överlappar varandra och har inte helt tydliga avgränsningar. Ett par stödsamtal eller tio stödsamtal kan till exempel bedömas olika i frågan om det är en öppenvårdsinsats som ska ske på bistånd från socialtjänst eller om det är en del i ett långsiktigt stöd-arbete med en hjälpsökande. Nämnden ser vikten av organisationernas alla delar för den hjälpsökande. Därför ser nämnden att ett organisationsbidrag som syftar till att stärka hela organisationen med skydd och stöd för våldsutsatta vore lämpligt, när LOU (Lagen om Offentlig Upphandling) och EU:s statsstödsregler så tillåter.

Nämnden erfar att samverkan med ideella organisationer är av stor vikt för ett långsiktigt hållbart samhälle. Det finns ett stort behov av att ytterligare utreda de andra möjligheter som finns till partnerskap och avtal med ideella organisationer som utför kompletterande socialt arbete, och nämnden avvaktar därför regeringens utredning En tydlig definition av idéburna aktörer i välfärden (Dir 2018.46) som presenteras i december 2019.

Konsekvenser för kommuner

I den mån de lokala kvinnojourerna har använt sig av statsbidrag eller annat lokalt stöd för att hålla nere priserna på sitt skyddade boende, bedömer nämnden att kostnaderna efter den nya förordningen träder i kraft, kommer att öka. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att detta kan innebära ökade dygnskostnader för placeringar på skyddat boende och därmed ökade kostnader för socialnämnder.

Denna ändring i det statliga bidragsgivandet kommer med stor sannolikhet också att innebära ändringar i det kommunala bidragsgivandet till kvinnojourer. Arbetsmarknads och

socialnämnden kommer att se över bidragsgivandet till kvinnojourer utifrån det nya förslaget.

Konsekvenser för de idéburna organisationerna

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att ändringarna i utredningen kommer att påverka de lokala kvinnojourerna eftersom de inte längre kommer att kunna erhålla statliga medel för sitt skyddade boende.

Kommunen ställer höga krav på kvinnojourer och dess professionalitet eftersom de utför socialt arbete. Nämnden ser därför att kvinnojourer har behov av att kunna planera sin verksamhet och ha en viss långsiktighet för att utbilda personal och säkerställa kvalitet i sin verksamhet. Därför ser nämnden positivt på möjligheten att söka bidrag för två år i rad och inte heller behöver ha ”utvecklingskaraktär” på inriktningen för de aktiviteter de sökt medel för.

Verksamhetsbidraget kommer i den nya förordningen kunna sökas av andra organisationer än bara kvinno- och tjejjourer. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser att förändringen kan innebära att fler föreningar som inte tillhör de stora riksorganisationerna kommer att börja arbeta mer aktivt med frågorna. Detta är positivt, men det finns en risk för att det påverkar kvinnojourernas bidrag och därmed deras möjligheter att hjälpa våldsutsatta kvinnor.

Konsekvenser för våldsutsatta

Om det statliga stödet till kvinnojourers skyddade boende försvinner, kommer organisationerna att få svårare att finansiera hela sin verksamhet. I sin tur kan det leda till att verksamheter som ger skydd och stöd till våldsutsatta tvingas minska sin verksamhet eller sluta. Nämnden bedömer att det kan innebära färre insatser för målgruppen samt en högre tröskel för att söka hjälp.

Nämnden ser vidare att vissa våldsutsatta inte kommer att kunna erbjudas plats på skyddat boende, om inte kvinnojourer får ersättning för dem genom placeringar av socialtjänsten. Detta rör våldsutsatta som av olika anledningar inte söker sig till myndigheter, till exempel de som inte vill anmäla till polis och socialtjänst eller personer som saknar personnummer. Dessa har tidigare kunnat beredas platser i skyddat boende hos kvinnojourer delvis med hjälp av statligt och kommunalt bidrag.

De våldsutsattas syn på vilken hjälp de får och vad som är viktigt för att söka hjälp saknas enligt arbetsmarknads- och socialnämnden i underlaget till den nya förordningen.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Direktör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

Arbetsmarknads- och socialnämnden, 190617. Moderaterna och Centerpartiet, särskilt yttrande, bilaga.